

Handläggare
Sara Wrethed
Telefon: 0850818230

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2022-08-25

Stadsövergripande trädmål

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande till kommunstyrelsen som svar på remissen av förslag till stadsövergripande trädmål.

Sammanfattning

I kommunfullmäktiges budget för 2020 fick trafiknämnden i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande trädmål. Trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår följande trädmål för staden:

- För varje träd som tas ned på gator, torg och i anlagda parker, ska staden plantera två nya träd.
- På stadens gator och torg ska krontäckningsgraden öka.

Förvaltningen anser att grundprincipen att inte minska mängden träd i staden är bra. Det är också bra att vikten av stadens träd lyfts fram. Vi anser dock att förslaget om ett stadsövergripande trädmål behöver förtydligas. Vi är positiva till att träd som tas ned vid stadsutvecklingsprojekt omfattas av ett trädmål.

Bakgrund

Stockholms stad har redan tidigare en trädpolicy från 1991. I kommunfullmäktiges budget för 2020 fick trafiknämnden i uppdrag att tillsammans med miljö- och hälsoskyddsnämnden och kommunstyrelsen ta fram ett stadsövergripande trädmål.

Trafikkontoret och miljöförvaltningen har berett förslaget om ett stadsövergripande trädmål. De har fört diskussioner med stadsledningskontoret, stadsbyggnadskontoret och exploateringskontoret. Trafiknämnden och miljö- och hälsoskyddsnämnden har valt att skärpa sina förvaltningars förslag.

Kommunstyrelsen har remitterat de båda nämndernas förslag till ett antal instanser, bland annat alla stadsdelsnämnder, för yttrande senast den 30 augusti.

Remissen i sammanfattning

Trädmålets syfte är att stärka grönstrukturen i Stockholm och stödja befintliga styrdokument som finns inom staden gällande grönska. Med trädmålet kan en mätbarhet för grönska adderas till stadens redan befintliga mål för bebyggelse och infrastruktur.

Stadsträden har en viktig del i att skapa en finmaskig grönska i Stockholms stad och i att komplettera den storskaliga grönstrukturen.

Trafiknämnden och miljö- och hälsoskydds har gemensamt presenterat ett förslag på två stadsövergripande trädmål:

- För varje träd som tas ned på gator, torg och i anlagda parker, ska staden plantera två nya träd.
- På stadens gator och torg ska krontäckningsgraden öka.

De båda nämnderna pekar vidare i sitt förslag på vikten av rätt funktion på rätt plats. Olika trädarter har olika förutsättningar och en bred palett av sorter kan ge ett mer motståndskraftigt trädbestånd, bidra till flera ekosystemtjänster och främja den biologiska mångfalden. Stadens inriktning är att träd ska ges förutsättningar för att växa och stå under lång tid. Trädmålen avser främst träd som fyller en ekologisk funktion, som är representativ för ett områdes karaktär eller som bidrar till en plats ekosystemtjänster eller vistelsekaraktär.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsutveckling.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen anser att grundprincipen att inte minska mängden träd i staden är bra samt att vikten av stadens träd lyfts fram.

Det presenteras ingen kartläggning av hur vanligt det är att träd tas ner på gatu-, torg- och anlagd parkmark utan att ersättas. Inte heller vi kan presentera siffror på antal träd som fälls i anlagd parkmark per år inom stadsdelsområdet, men förvaltningen bedömer att det inte är särskilt många och uppskattar att fler träd planteras än fälls. Under de senaste åren har dock förvaltningen tvingats fälla många träd som angripits av granbarkborre, främst i naturmark. Det är viktigt att se fällning och plantering av träd i ett långsiktigt perspektiv. Över tid ersätts ofta träd som fälls vid parkinvesteringsprojekt.

Förvaltningen ser en del oklarheter med förslaget på trädmålet. Vissa definitioner bör förtydligas och fastslås för att trädmålet ska vara tydligt och möjligt att arbeta efter. Förvaltningen bedömer att följande behöver klargöras ytterligare:

- En tydlig distinktion mellan träd, buske och sly. Hur små träd avses?
- Ett förtydligande av vilka träd som involveras i trädmålet. Avses träd som tas ner för att ge utrymme för andra träd, till exempel ekar?
- Ett förtydligande kring vad som avses med anlagd park. Vi har många parkytor som kan upplevas som naturmark.

Ansvarsfördelning

I trädmålet presenteras ambitionen att ett träd som fälls ska ersättas inom samma stadsdelsområde. Inom stadsdelsområdet verkar flera berörda aktörer. Förvaltningen undrar hur ansvarsfördelning och resursfördelning ska ske om exempelvis trafikkontoret ersätter ett fällt träd med nya träd på stadsdelsförvaltningens mark.

Träd i naturmark

Inom Farsta stadsdelsområde fälls framför allt träd i naturmark och det sker oftast på grund av exploatering. Vi fäller också granar som är angripna av granbarkborre. Förvaltningen instämmer i att exploateringsnämnden bör omfattas av ett eventuellt trädmål. Men såsom vi tolkar trafiknämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag så omfattas bara träd som fälls i stadsutvecklingsprojekt inom gatu-, torg- och anlagd parkmark – inte naturmark. Förvaltningen ser ett behov av att större värde sätts på skyddsvärda träd i naturmark.

Platsbrist

I förslaget till trädmål redovisas att den bebyggda ytan i Farsta har ökat, på bekostnad av grönyta. Inom Farsta stadsdelsområde byggs mycket bostäder och det planeras för mer. Mycket mark är därtill anvisad för att eventuellt exploateras. Detta försvårar möjligheterna att hitta lämplig plats för nyplantering av träd då det måste gå att planera långsiktigt.

Synen på inhemska och importerade träd i stadsmiljö

Träd kan fylla olika syften på olika platser. Staden som ståort (växtplats) kan ofta vara en tuff plats för träd, för vissa funktioner kan icke inhemska träd lämpa sig bättre än inhemskt växtmaterial. Förslaget till trädmål tar upp vikten av att arbeta med en diversifiering av trädbeståndet. Förvaltningen instämmer i att det är viktigt och att olika sorters träd kan bidra till ekosystemtjänster som är viktiga för stadsmiljö, såsom minskad värme-ö-effekt, pollinering och dagvattenhantering.

Undantag för sjuka träd

Förvaltningen har märkt att flera björkar dör och en trolig orsak är torkan 2018. Därtill har vi som nämnt problem med granbarkborre. Därför instämmer vi i trafiknämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag att trädmålet inte ska gälla om ovanligt många träd behöver tas ned, till exempel på grund av almsjuka, torka eller granbarkborre.

Ekonomi

Förvaltningen saknar förslag på hur det stadsövergripande trädmålet ska finansieras. Förvaltningen vill lyfta risken att återplantering av två träd kommer att innebära att kostnaden går över gränsen för ett prisbasbelopp. Det kan leda till att återplantering av träd blir en investering i stället för en driftkostnad. Risken finns att trädfällning då kommer att kräva en lång framförhållning, eftersom investeringar ska planeras i nämndens verksamhetsplan.

Gatuträd

I förslaget om stadsövergripande trädmål föreslås även att krontäckningsgraden ska öka på gator och torg. Eftersom Farsta stadsdelsnämnd inte råder över gatu- och torgmark är den delen av förslaget inte aktuell för förvaltningens verksamhet. Vi förhåller oss dock positiva till att öka krontäckningsgraden i stort.

Förvaltningen föreslår att nämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Gunilla Ekstrand
Stadsdelsdirektör
Farsta stadsdelsförvaltning

Sara Wrethed
Avdelningschef
Farsta stadsdelsförvaltning

Bilaga

Trafiknämndens och miljö- och hälsoskyddsnämndens förslag till stadsövergripande trädmål

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Ekstrand, Stadsdelsdirektör	2022-08-02
Sara Wrethed, Ansvarig	2022-08-02